EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.12.2025
COM(2025) 766 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de statistieken die zijn opgesteld overeenkomstig Verordening (EG) nr. 2150/2002 betreffende afvalstoffenstatistieken, en de kwaliteit daarvan

1. Inleiding

Verordening (EG) nr. 2150/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2002 betreffende afvalstoffenstatistieken[1] ("de verordening") stelt een kader vast voor de opstelling van statistieken inzake afvalstoffen in de Europese Unie (EU). Artikel 8, lid 1, van de verordening bepaalt het volgende:

> *De Commissie legt het Europees Parlement en de Raad binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening en vervolgens om de drie jaar een verslag voor over de op grond van deze verordening opgestelde statistieken, en met name over de kwaliteit ervan en de belasting voor de ondernemingen.*

Dit is het zevende verslag waarmee aan deze verplichting wordt voldaan. De vorige verslagen zijn gepubliceerd in 2008[2], 2011[3], 2014[4], 2016[5], 2020[6] en 2022[7].

Dit verslag heeft betrekking op de verslagperiode tussen 2020 en 2022 (gegevens over het referentiejaar), waarvoor de lidstaten respectievelijk in 2022 en 2024 gegevens hebben ingediend.

2. Verordening afvalstoffenstatistieken

De verordening stelt regels vast voor de opstelling van communautaire statistieken inzake het vrijkomen, de terugwinning en de verwijdering van afvalstoffen.

Zij zorgt ervoor dat afvalgegevens in alle EU-lidstaten en landen van de Europese Economische Ruimte (EER) op consistente wijze worden verzameld en gerapporteerd, waardoor de nauwkeurigheid, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van afvalstoffenstatistieken worden verbeterd. De verordening bevordert de transparantie en biedt beleidsmakers, onderzoekers en het grote publiek toegang tot afvalgegevens.

De lidstaten moeten gegevens verzamelen over afvalproductie (naar economische activiteit, huishoudens en andere bronnen), afvalverwerking (recycling, terugwinning, verwijdering enz.) en afvalbeheer (met inbegrip van het vervoer van en de handel in afval) en deze om de twee jaar binnen 18 maanden na het einde van het referentiejaar bij de Commissie (Eurostat) indienen[8].

Eurostat publiceert de afvalgegevens in een gebruiksvriendelijk formaat, zodat ze gemakkelijk toegankelijk zijn en vergelijking tussen de lidstaten mogelijk maken.

---

1 PB L 332 van 9.12.2002, blz. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2150/2010-10-18.
2 COM(2008) 355 final van 13.6.2008.
3 COM(2011) 131 final van 17.3.2011.
4 COM(2014) 79 final van 14.2.2014.
5 COM(2016) 701 final van 3.11.2016.
6 COM(2020) 54 final van 14.2.2020.
7 COM(2022) 719 final van 15.12.2022.
8 Verordening (EG) nr. 2150/2002, sectie 7, punt 2, van de bijlagen I en II.

Naast de statistieken over afvalproductie en -verwerking ondersteunen de via de verordening verzamelde gegevens ook statistieken over beleidsonderwerpen, zoals de circulaire economie[9] en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen[10].

3. Activiteiten sinds het vorige verslag

3.1. Wijzigingen in het rapportageformaat

Naast de gegevens die zij op grond van de verordening aan de Commissie (Eurostat) rapporteren, sturen de lidstaten ook een kwaliteitsverslag. Sinds de gegevensverzameling van 2024 is het formaat voor het kwaliteitsverslag geüpgraded naar de geïntegreerde metagegevensstructuur (SIMS)[11], een gestandaardiseerd rapportagekader dat metagegevens en kwaliteitsinformatie in een geharmoniseerd formaat integreert met behulp van een internationale, technische norm (SDMX). Deze upgrade biedt een gedetailleerdere en robuustere structuur, die is afgestemd op de beste praktijken op verschillende statistische gebieden. Bovendien bevat het kwaliteitsverslag een nieuwe tabel om dekkingskwesties te beoordelen, lacunes in de afvalboekhouding op te sporen en de algehele nauwkeurigheid van de ramingen van de afvalproductie te verbeteren.

3.2. Vergaderingen van de werkgroep afvalstoffenstatistieken

Om de vergelijkbaarheid en kwaliteit van de gegevens te verbeteren, organiseert Eurostat jaarlijks vergaderingen van de werkgroep afvalstoffenstatistieken, waaraan nationale deskundigen van de nationale bureaus voor de statistiek van de EU-lidstaten, de EVA-landen en de kandidaat-lidstaten deelnemen. Sinds het laatste verslag (in 2022) zijn er jaarlijkse vergaderingen gehouden, die elk anderhalve dag duurden, waar de werkgroep de circulaire economie, de verslaglegging over stedelijk afval, landbouwafval, zuiveringsslib en mineraal afval en het Eurostat-handboek voor 2024 heeft besproken.

3.3. Landenbezoeken

De Commissie (Eurostat) brengt bilaterale bezoeken aan landen om technische kwesties te bespreken en een beter inzicht te krijgen in de toegepaste methode en de gevolgen ervan voor de vergelijkbaarheid van de gegevens. Sinds het vorige verslag zijn er vier landen bezocht: Nederland, Spanje, Finland en Bulgarije. De bezoeken waren gericht op de in het kader van de verordening gerapporteerde gegevens, waarbij in voorkomend geval ook aandacht werd besteed aan extra afvalstromen (d.w.z. voedselafval, batterijen, elektronisch en elektrisch afval

[9] Monitoringkader — Circulaire economie — Eurostat.

[10] Informatie over gegevens — Duurzameontwikkelingsdoelstellingen — Eurostat.

[11] Aanbeveling (EU) 2023/397 van de Commissie van 17 februari 2023 betreffende referentiemetagegevens en kwaliteitsverslagen voor het Europees statistisch systeem, ter vervanging van Aanbeveling 2009/498/EG betreffende referentiemetagegevens voor het Europees statistisch systeem, PB L 53 van 21.2.2023; ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/397/oj.

en autowrakken). Deze bezoeken verbeteren de communicatie en maken uitwisselingen met het betrokken land over de werkwijze mogelijk, waardoor een beter inzicht wordt verkregen in de processen en uitdagingen van elk land met betrekking tot afvalstoffenstatistieken. Bovendien zijn de bezoeken een snellere en doeltreffendere manier om complexe kwesties te bespreken en op te lossen.

3.4. Kwaliteit van de sinds het laatste verslag ingediende gegevens

3.4.1. Tijdigheid

De nakoming van de indieningstermijn voor de referentiejaren 2020 en 2022 is stabiel gebleven ten opzichte van voorgaande jaren.

Over het algemeen werden de gegevensreeksen over afvalproductie en -verwerking op tijd ingediend. Voor het referentiejaar 2020 hebben 25 lidstaten en één EER-land hun gegevens tijdig ingediend, en voor het referentiejaar 2022 hebben 21 lidstaten en twee EER-landen de indieningstermijn gehaald.

Voor het referentiejaar 2022 hebben enkele landen echter vertraging opgelopen bij de indiening van de gegevens. Ook hebben landen hebben kwaliteitsverslagen ingediend na het verstrijken van de termijn, en hebben twee EU-landen dit nog niet gedaan, mogelijkerwijs als gevolg van het nieuwe formaat voor kwaliteitsverslagen dat dat jaar is ingevoerd. Er zijn werden ook vrijwillige bijdragen ontvangen van zes landen van de Westelijke Balkan (Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Noord-Macedonië, Albanië, Servië en Kosovo[*]) en van Turkije; daarvan hebben vier landen tijdig volledige gegevensreeksen en kwaliteitsverslagen ingediend. Eurostat heeft herinneringen gestuurd en geïntervenieerd wanneer deze informatie niet werd ingediend. De gevalideerde gegevens werden gepubliceerd in de onlinedatabank van Eurostat voor de referentiejaren 2018, 2020 en 2022, samen met artikelen van Statistics Explained en andere informatie[12].

3.4.2. Volledigheid

De gegevens over afvalproductie zijn sinds 2010 aanzienlijk volledigier geworden. Het aantal ontbrekende cijfers en landen die onvolledige antwoorden hebben gestuurd is aanzienlijk gedaald, en er waren geen EU- of EER-landen die ontbrekende cijfers voor beide referentiejaren rapporteerden. Zes landen van de Westelijke Balkan (Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Noord-Macedonië, Albanië, Servië en Kosovo) en Turkije hebben ook hun afvalproductieverslagen voor het referentiejaar 2022 ingediend.

---

[*] Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244(1999) van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

[12] Nieuwe posten (ref. jaar: 2022): https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241017-1. indicatoren voor afvalbeheer: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_management_indicators.

Er was een vergelijkbare verbetering in de gegevens over afvalverwerking, waarbij geen ontbrekende cijfers werden gerapporteerd voor de referentiejaren 2020 en 2022. Sommige landen melden echter vertrouwelijke gegevens, wat een aanvullende secundaire vertrouwelijkheidsbehandeling vereist om te voorkomen dat gevoelige nationale gegevens uit de vertrouwelijke gegevens worden afgeleid. Deze procedure zorgt ervoor dat vertrouwelijke informatie beschermd blijft en dat geaggregeerde gegevens kunnen worden gepubliceerd.

3.4.3. Relevantie

De gegevensreeks biedt uitgebreide informatie over het geproduceerde afval en de verwerking ervan. In de gegevensreeks wordt afval ingedeeld naar stof en naar bedrijfstak, waarbij de nadruk in de eerste plaats ligt op afvalbeheer. Afval komt in de gegevensreeks echter niet volledig aan de orde als hulpbron, vanwege beperkingen van de gegevensreeks, waaronder een gebrek aan gegevens over recyclingpercentages, in- en uitvoer van afval en voorbereidende verwerkingsfasen. Bovendien zijn eigenschappen van afval dynamisch van aard en bestaat de mogelijkheid dat stoffen dubbel worden geteld. Beide factoren kunnen van invloed zijn op de nauwkeurigheid. Hoewel de gegevens nuttig zijn voor het beheer van afvalinfrastructuur, leiden deze tekortkomingen ertoe dat zij niet volledig geschikt zijn om de praktijken op het gebied van de circulaire economie te monitoren.

3.4.4. Nauwkeurigheid

De nauwkeurigheid van de gegevens over afvalproductie wordt gewaarborgd door een alomvattende aanpak waarbij statistieken van alle economische sectoren en huishoudens, met inbegrip van secundair afval en kleine ondernemingen, worden gecombineerd. Om mogelijke lacunes in de dekking te verhelpen, zijn de gegevens aangevuld met informatie uit administratieve bronnen of ramingen. De afgelopen jaren is er een trend naar een grotere afhankelijkheid van administratieve bronnen, waarbij statistische steekproefenquêtes selectiever worden gebruikt om aanvullende gegevens te verzamelen en resterende lacunes op te vullen.

Deze aanpak is efficiënt en doeltreffend, aangezien de beschikbare administratieve gegevens en gerichte enquêtegegevens worden gebruikt om hoogwaardige gegevens over afvalproductie te produceren. Bij deze methode wordt gebruikgemaakt van de sterke punten van beide gegevensbronnen. Dit betekent dat ze is afgestemd op de praktijkcode Europese statistieken, die het gebruik van bestaande gegevensbronnen bevordert en de lasten voor de respondenten tot een minimum beperkt. Als gevolg daarvan nemen de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van gegevens over afvalproductie toe, wat een solide basis vormt voor geïnformeerde besluitvorming. De controles van de kwaliteitsverslagen door Eurostat, waarbij gegevens uit ondernemingsregisters worden vergeleken met gegevens uit het afvalrapportagesysteem, hebben bijgedragen tot een verbetering van de betrouwbaarheid. Hoewel de responspercentages laag zijn, wijzen discrepanties in gegevensreeksen erop dat de hoeveelheid geproduceerd afval met minder dan 10 % wordt onderschat. Er kunnen zich

onnauwkeurigheden voordoen als gevolg van onjuiste aggregatie binnen NACE-codes, wat mogelijk betekent dat huishoudelijk afval wordt overschat.

Hoewel er nog steeds enkele beperkingen zijn, verbetert de kwaliteit van de gegevens voortdurend en worden er inspanningen geleverd om de resterende uitdagingen aan te pakken en te zorgen voor nauwkeurigere en beter vergelijkbare gegevens over afvalproductie.

3.4.5. Toegankelijkheid en duidelijkheid

Overeenkomstig de verordening worden afvalstoffenstatistieken toegankelijk gemaakt via een uitgebreide databank en duidelijke, beknopte artikelen op de website van Eurostat. De databank stelt gebruikers in staat informatie op maat te downloaden en biedt geïntegreerde metagegevens en kwaliteitsverslagen voor een beter begrip. Uit de feedback van gebruikers blijkt dat zij zeer tevreden zijn over de toegankelijkheid van de gegevens, waarbij de meeste vragen betrekking hebben op de interpretatie van gepubliceerde nummers in plaats van op de toegang tot de gegevens, wat erop wijst dat de databank van Eurostat een gebruiksvriendelijke en intuïtieve bron van informatie is. Door gemakkelijke toegang tot afvalstoffenstatistieken te bieden, stelt Eurostat belanghebbenden in de hele EU in staat weloverwogen beslissingen te nemen en bevordert het de transparantie in de afvalbeheersector.

3.4.6. Vergelijkbaarheid

Door gemeenschappelijke definities en classificaties zijn de gegevens over het algemeen zeer vergelijkbaar tussen landen. Er blijven echter uitdagingen bestaan, met name voor gegevens over gevaarlijke afvalstoffen, waarbij de nationale wetgeving van elk land een andere definitie van "gevaarlijkheid" kan hebben. Ook de dominantie van mineraal afval, dat goed is voor ongeveer twee derde van het totale afval, maakt vergelijkingen tussen landen moeilijk. Om dit probleem te beperken, publiceert Eurostat gegevens voor de indicator "Afval met uitzondering van groot mineraal afval", wat bijdraagt tot nauwkeurigere vergelijkingen tussen landen.

De meeste lidstaten blijven de kwaliteit en efficiëntie van de gegevens ontwikkelen door middel van verbeterde gegevensverzameling en methoden. Deze verbeteringen kunnen echter leiden tot onderbrekingen in tijdreeksen, die de lidstaten aanpakken door gegevensreeksen te herzien en gebruikers in te lichten over eventuele herzieningen. Eurostat signaleert deze discontinuïteiten in de gegevensreeksen die het publiceert.

3.4.7. Samenhang

De afvalstoffenstatistieken laten een hoge mate van samenhang zien, wat een indicatie is voor de mate waarin ze op verschillende manieren en voor verschillende toepassingen kunnen worden gecombineerd. De samenhang wordt beoordeeld aan de hand van drie dimensies: samenhang met nationale rekeningen, andere domeinoverschrijdende samenhang en interne samenhang. Voor afvalstoffenstatistieken wordt de interne samenhang gewaarborgd door de consistente omzetting van ruwe gegevens in outputs.

Wat de domeinoverschrijdende samenhang betreft, zijn er valideringsprocedures om afvalstatistieken te vergelijken met andere relevante gegevensreeksen, zoals afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), verpakkingen en voedselafval. Hoewel deze procedures bijdragen tot het verminderen van inconsistenties, blijven er enkele discrepanties bestaan, voornamelijk als gevolg van verschillen tussen de afdelingen voor gegevensproductie.

Niettemin wordt de samenhang met de nationale rekeningen goed geïllustreerd door het verband tussen afvalproductie en sociaal-economische indicatoren, zoals het bbp per hoofd van de bevolking en de overheidsuitgaven voor afvalbeheer. Uit de gegevens blijkt bijvoorbeeld een positieve correlatie tussen de afvalproductie per hoofd van de bevolking en het bbp per hoofd van de bevolking. Het verband tussen afvalproductie en uitgaven voor afvalbeheer is echter minder duidelijk, aangezien verschillende clusters van landen verschillende patronen vertonen.

Aangezien de reeks indicatoren voor afvalbeheer verwerkingsgegevens die in het kader van de verordening zijn verzameld, combineert met invoer-/uitvoergegevens uit statistieken van de internationale handel (de Comext-databank) of uit nationale bronnen, wordt ook de samenhang met statistieken van de internationale handel in goederen geëvalueerd. Deze bevindingen benadrukken de complexiteit van de relaties tussen afvalproductie, economische activiteit en milieueffecten, alsook het belang van voortdurende inspanningen om de samenhang en consistentie van gegevens te verbeteren.

3.5. Analyse van de gegevens

De gegevensverzameling van 2022 bood waardevolle inzichten in trends en ontwikkelingen op het gebied van afvalproductie en -beheer. Uit de gegevens bleek met name een voortdurende en aanhoudende daling van de productie van huishoudelijk en soortgelijk afval[13], alsook een sterke daling van het directe storten van deze afvalstroom. Daarnaast nam de gescheiden inzameling van bepaalde afvalstromen van huishoudens, zoals glas, plastic en bioafval, toe.

Hoewel de uit de gegevens bleek dat de kwaliteitsniveaus bevredigend waren, werden mogelijkheden voor verbetering vastgesteld, met name voor afvalstromen zoals zuiveringsslib, landbouwafval en bouwafval. Eurostat heeft zijn richtsnoeren verbeterd om de inconsistente classificatie van mijnbouwafval in de verschillende landen aan te pakken.

De analyse werpt ook licht op de uitdagingen waarmee de circulaire economie wordt geconfronteerd, met name wat betreft de afvalstromen van kunststof en textiel. Er werden aanzienlijke verschillen waargenomen in de productie- en verwerkingsmethoden per hoofd van de bevolking, waarbij sommige landen sterk afhankelijk waren van uitvoer of storten als gevolg van de beperkte binnenlandse recyclingcapaciteit. Uit deze bevindingen blijkt dat de infrastructuur moet worden verbeterd, de afhankelijkheid van uitvoer moet worden verminderd en de definities moeten worden geharmoniseerd.

[13] Afval dat niet door huishoudens wordt geproduceerd, maar qua samenstelling lijkt op huishoudelijk afval. Typische voorbeelden zijn afval van kleine bedrijven, kantoren, scholen en openbare voorzieningen zoals parken, die vergelijkbare soorten afval genereren als woningen.

Om deze problemen aan te pakken, heeft Eurostat de vragenlijst uitgebreid met vrijwillige rapportage van de in- en uitvoer van afval en andere relevante categorieën om de productie en verwerking van afval met elkaar in overeenstemming te brengen. Dit zal niet alleen de kwaliteit van de ramingen verbeteren, maar ook waardevolle inzichten verschaffen in het kader van de circulaire economie.

3.6. Administratieve lasten

De rapportagevereisten voor afvalstoffenstatistieken vormen een administratieve last voor afvalproducenten en bedrijven die gespecialiseerd zijn in afvalbeheer. Overeenkomstig de verordening kunnen kleine ondernemingen (met minder dan 10 werknemers)[14] deze last verminderen door rapportage te vervangen door gegevens die rechtstreeks door de lidstaten worden verzameld.

De lidstaten hanteren verschillende benaderingen voor het verzamelen van gegevens, waaronder enquêtes, administratieve gegevens of een combinatie van enquêtes en administratieve gegevens. In de administratieve gegevens worden gegevens gecombineerd die voor andere doeleinden zijn verzameld, zoals voor belastingen, milieumonitoring of nationaal afvalbeheer.

Om een nauwkeurige gegevensverzameling te waarborgen, biedt Eurostat technische bijstand en opleiding aan nationale samenstellers, zowel gegevensverzamelaars als respondenten.

Er zij op gewezen dat in ongeveer twaalf lidstaten de verzameling gebaseerd is op administratieve gegevens, terwijl vijf lidstaten gebruikmaken van statistische enquêtes. Er werd ook opgemerkt dat een toenemend aantal landen een gecombineerde aanpak hanteert.

Er waren ongeveer 6 325 respondenten, die elk minder dan een uur hebben besteed aan het invullen van de vragenlijst. Wat de kostenraming betreft, bedraagt de totale last voor ondernemingen in de hele EU op basis van een uitgebreide analyse van kwaliteitsverslagen en enquêtegegevens ongeveer 2,2 miljoen EUR (gemiddeld 186 000 EUR per lidstaat per jaar).

In overeenstemming met de inspanningen van de Commissie om de administratieve lasten te verminderen en de rapportagevereisten te vereenvoudigen, lijkt de huidige vragenlijst een evenwicht te vinden tussen en een evenredige belasting te vormen voor de nagestreefde doelstellingen. Het gebruik van administratieve gegevens en gecombineerde benaderingen door de lidstaten draagt bij tot het minimaliseren van de lasten voor afvalproducenten en bedrijven. Over het algemeen lijken de bestaande rapportagevereisten voor afvalstoffenstatistieken doeltreffend te zijn voor het verzamelen van de nodige gegevens en

[14] De uitsluiting van kleine ondernemingen van enquêtes kan op verschillende manieren worden gecompenseerd. Sommige landen bestrijken kleine ondernemingen door steekproefenquêtes en extrapoleren de resultaten. De meeste landen sluiten kleine ondernemingen echter volledig uit overeenkomstig artikel 3, lid 2, van de verordening, op grond waarvan ondernemingen met minder dan 10 werknemers van enquêtes kunnen worden uitgesloten, tenzij zij aanzienlijk bijdragen aan de productie van afval. Bij wijze van alternatief mogen de cijfers aan de hand van factorgebaseerde schattingsmodellen worden geëxtrapoleerd. De landen hebben verschillende uitsluitingsdrempels vastgesteld, die meestal aan de hand van het aantal werknemers of de jaarlijks geproduceerde hoeveelheid afval zijn bepaald. Sommige landen combineren beide criteria om er zeker van te zijn dat ook kleine ondernemingen door de gegevensverzameling worden gedekt wanneer zij de vastgestelde afvalproductiedrempel overschrijden.

tegelijkertijd de administratieve lasten tot een minimum te beperken, waardoor de doelstelling van de Commissie om de lasten te verminderen en te vereenvoudigen, wordt ondersteund.

4. Maatregelen tot verbetering

Om de in het kader van de verordening gerapporteerde numerieke gegevens te verbeteren, heeft Eurostat een efficiënte, snelle oplossing nagestreefd die tegemoetkwam aan de belangrijkste informatiebehoeften voor modern afvalbeheer, met name voor het monitoren van de overgang naar een circulaire economie en het berekenen van recyclingpercentages, die cruciale indicatoren zijn voor het beoordelen van de vooruitgang in de richting van de doelstellingen van de EU inzake het milieu en een efficiënt gebruik van hulpbronnen.

Eurostat richtte zich op de ontwikkeling van de aanvullende module over het in overeenstemming brengen van afvalproductie en -verwerking, waardoor afvalgegevens relevanter en volledіger worden. De module omvat vijf gedetailleerde tabellen waarin de afvalstroom van productie naar verwerking wordt bijgehouden, met inbegrip van in- en uitvoer, voorbehandeling, thermische behandeling en materiaalterugwinning. Deze aanpak biedt meer gedetailleerde informatie over afvalstromen en maakt het mogelijk de recycling- en terugwinningspercentages voor afzonderlijke soorten afval nauwkeurig te berekenen.

Ondanks de beperkte rapportage van deze vrijwillige module in de rapportagerondes van 2022 en 2024 heeft Eurostat de meest uitgebreide indieningen gebruikt om Sankey-diagrammen op te stellen en op die manier een visuele weergave van afvalstromen te geven en lacunes in de gegevens op te sporen. Deze diagrammen hebben, in combinatie met overleg met de best presterende landen, enige gegevens opgeleverd en de weg vrijgemaakt voor betrouwbaardere en uitgebreidere rapportage in de toekomst.

Om de circulaire economie te analyseren en het gemakkelijker te maken de prestaties op het gebied van recycling en materiaalterugwinning in de afzonderlijke afvalstromen te monitoren, heeft Eurostat de afvalrekeningen ingevoerd, een methodologisch kader en methodologische aanpak om gegevens met verschillende niveaus van gedetailleerdheid en uit verschillende bronnen te integreren.

5. Conclusies

De op grond van de verordening verzamelde gegevens vormen een uitgebreide en betrouwbare bron van informatie over afvalproductie en -verwerking in de EU voor de periode 2002-2022.

De gegevens worden over het algemeen tijdig ingediend en zijn van voldoende kwaliteit om als betrouwbaar en nauwkeurig te worden beschouwd. De kwaliteit van de gegevensreeks hangt grotendeels af van de methodologie van elk land, die met elke gegevensverzamelingscyclus gestaag verbetert. Verschillende factoren hebben tot deze verbetering bijgedragen: de toenemende afhankelijkheid van administratieve gegevens, waardoor de afhankelijkheid van extrapolatie afneemt, en de gestage vooruitgang die wordt geboekt bij de validering van gegevens, naast de uitwisseling met de lidstaten via richtsnoeren, werkgroepen en landenbezoeken.

Deze gegevens hebben echter hun beperkingen als informatie over de circulaire economie en het gebruik van afval als hulpbron, als gevolg van lacunes in de gegevens over de voorbehandeling, de herindeling van afval en de internationale handel in afval, waardoor de beschikbaarheid van informatie anders dan over definitieve verwerking en verwijdering beperkt is. Eurostat heeft samen met de werkgroep stappen ondernomen om de aanvullende module, waarvoor de gegevensverzameling vrijwillig is omdat de module geen deel uitmaakt van de verordening, uit te voeren; helaas was het responspercentage zeer laag als gevolg van beperkte middelen op het niveau van de lidstaten, en daarom kunnen deze gegevens nog niet worden gebruikt.

Aangezien de EU in het kader van verschillende sectorspecifieke richtlijnen en verordeningen afvalrapportageverplichtingen invoert voor specifieke afvalstromen (zoals batterijen[15], e-afval[16], levensmiddelenafval[17] en verpakkingsafval[18]), komt er meer informatie over die soorten afval beschikbaar. De verordening blijft echter de enige officiële basis voor rapportage door de lidstaten aan de Commissie waarin alle soorten afvalstoffen volledig aan bod komen. Dit is een essentieel instrument om de materiaalstromen in de circulaire economie te meten. Op grond van de verordening worden de stromen van afvalinzameling naar afvalverwerking niet goed genoeg gemeten, en dit geldt met name, maar niet alleen, voor grensoverschrijdende afvalstromen. Verbeteringen van de gegevens op dit gebied zijn van essentieel belang om de volledigheid van de informatie over de circulaire economie en de relevantie van de gegevensreeksen van de verordening voor gegevensanalyse te handhaven.

Daarnaast zou het potentieel om de samenhang van afvalstoffenstatistieken te verbeteren, kunnen worden onderzocht door middel van kruiscontroles met de statistieken van de buitenlandse handel en de betalingsbalans. Dit zou de lidstaten geen extra rapportagelast opleggen en zou gebieden in kaart brengen waarop de methodologie voor internationale afvalstromen in de toekomst kan worden verbeterd, waardoor de algemene kwaliteit en betrouwbaarheid van afvalstoffenstatistieken wordt bevorderd.

Ondanks de beperkingen ervan blijven de in het kader van de verordening verstrekte gegevens de enige bron van een alomvattend en holistisch overzicht van het afvalbeheer in alle economische sectoren en huishoudens in de EU. Het biedt een uniek en nauwkeurig beeld van de economische ontwikkelingen, met inbegrip van trends op het gebied van afvalproductie en -verwerking.

---

[15] Richtlijn 2006/66/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's. PB L 266 van 26.9.2006, blz. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/66/2018-07-04.

[16] Richtlijn 2012/19/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA). PB L 197 van 24.7.2012, blz. 38; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/2024-04-08.

[17] Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen. PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2024-02-18.

[18] Verordening (EU) 2025/40 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2024 betreffende verpakkingen en verpakkingsafval, tot wijziging van Verordening (EU) 2019/1020 en Richtlijn (EU) 2019/904, en tot intrekking van Richtlijn 94/62/EG; PB L, 2025/40, 22.1.2025; ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/40/oj.